

ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН
ХАМГААЛЛЫН ЯАМ

**БНСУ ДАХЬ ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН
ХАМГААЛЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТӨВ**

**ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН
ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН 2024 ОНЫ 02 ДУГААР САРД
ГҮЙЦЭТГЭСЭН АЖЛЫН ТАЙЛАН**

СӨҮЛ ХОТ

2024 оны 03 дугаар сарын 05-ны өдөр

Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын тасаг нь Хөдөлмөр эрхлэлт, хөдөлмөрийн харилцааны бодлогын хэрэгжилтийг хангах зорилтын хүрээнд Монгол Улс, БНСУ-ын Хөдөлмөрийн Яам хоорондын “Хөдөлмөр эрхлэх зөвшөөрөл олгох тогтолцоо”-ны дагуу БНСУ-д ажиллах хүч илгээх тухай харилцан ойлголцлын санамж бичиг, ХНХЯ-ны эрхлэх асуудлын хүрээнд ажил олгогч, ажилтан хоёрын хооронд байгуулсан хөдөлмөрийн гэрээнд хяналт тавьж биелэлтийг хангуулах, бусад холбогдох хууль тогтоомжуудыг хэрэгжүүлэн БНСУ-д ажиллаж амьдарч буй иргэдийнхээ эрх ашгийг хамгаалан ажиллаж байна.

1. АЖИЛЛАХ ХҮЧ ИЛГЭЭХ САНАМЖ БИЧГИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ХАНГАЖ, ХӨДӨЛМӨРИЙН ХАРИЛЦААТАЙ ХОЛБООТОЙ ГҮЙЦЭТГЭСЭН АЖЛУУД

Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын тасаг нь 2024 оны 02 дугаар сарын 01-нээс 02 дугаар сарын 29-ний өдрийн хооронд хөдөлмөрийн харилцаанд тулгарсан асуудлаа шийдвэрлүүлэхээр танхим, цахим, утас болон факсаар хандсан нийт 184 иргэний санал, хүсэлт, өргөдөл, гомдлыг хүлээн авч, БНСУ-ын Хөдөлмөр эрхлэлт, хөдөлмөрийн яам, Үндэсний тэтгэврийн алба болон ажил олгогч эзэд, холбогдох бусад байгууллагуудтай харилцан зөвшилцөх, эвлэрүүлэн зуучлах, гомдол барагдуулах, орчуулга хийх, хууль эрх зүйн зөвлөгөө өгөх зэргээр үйлчилгээ үзүүлэн, өргөдөл гомдлыг шийдвэрлэж ажиллав.

Тус ажлын үр дүнд БНСУ-ын Самсунг даатгалын оршин суух хугацаа дуусгавар болсны даатгал, нутаг буцах зардал, үйлдвэрлэлийн ослоос үүдсэн эмнэлгийн төлбөр зэрэг нийт 31,608,450 воныг Монгол Улсын иргэдэд олгууллаа.

1.1 Хөдөлмөрийн гэрээт ажилчидтай холбоотой өргөдөл, гомдлын хүрээнд

- Хөдөлмөрийн гэрээт ажилчин Ш.О нь хүндээр өвчилж, бие даах чадваргүй болсон тул хамгийн багадаа 1 жил хүртэлх хугацаанд асран хамгаалагч шаардлагатай болсон. Иймд асран хамгаалагчийн визний асуудлаар эмнэлгийн магадлагаа гаргуулан, ЭСЯ-ны Консулын хэлтсийн хөдөлмөрийн атташетай хамтран ноот бичгийг яаралтай илгээснээр асран хамгаалагч нь БНСУ-д ирсэн. Мөн төвийн сэтгэл зүйч эмч тухайн иргэнд 2 удаа үзлэг хийж, зөвлөгөө өгсөн.
- Хөдөлмөрийн гэрээгээр ажил эрхэлж байхдаа ажилласан хугацааны цалингаа авч чадаагүй иргэн У.Ц, Э.Т нарын олгогдоогүй цалингийн асуудлыг шийдвэрлүүлэхээр Инчон хотын Хөдөлмөрийн маргаан шийдвэрлэх газарт хүсэлт гарган, байцаагч томилуулан ажиллаж байна.

1.2 БНСУ-д хууль бусаар ажиллаж байгаа иргэдээс ирсэн өргөдөл, гомдлын хүрээнд

- Иргэн Д.П нь БНСУ-д үйлдвэрлэлийн осолд өртөж гараа гэмтээсэн. Эмнэлгийн төлбөрт 11,200,000 воныг ажил олгогчоор төлүүлсэн.

2. НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН ХЭЛЭЛЦЭЭРИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ХАНГАЖ, НИЙГМИЙН ДААТГАЛТАЙ ХОЛБООТОЙ ГҮЙЦЭТГЭСЭН АЖЛУУД

2.1. БНСУ-д хөдөлмөрийн гэрээгээр ажиллаж буй иргэдийг Монгол Улсын нийгмийн даатгалын тэтгэврийн даатгалд албан журмаар хамруулах, Нийгмийн хамгааллын тухай Монгол Улсын Засгийн газар, БНСУ-ын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийн дагуу Монгол Улсын тэтгэврийн даатгалд даатгуулсан гэрчилгээ бичиж олгох ажлын хүрээнд

Тайлант хугацаанд нийгмийн даатгалын тэтгэврийн даатгалд 42 иргэнийг шинээр хамруулан “Солонгос улсад гэрээгээр ажиллагсдын программ”-д мэдээллийг бүртгэн гэрээ

байгуулав. Нийгмийн даатгалын тэтгэврийн даатгалд даатгуулсан иргэдэд шинээр 40, гэрээний хугацаа сунгасан 32, ажлын байраа сольсон, гэрчилгээг гээж үрэгдүүлсэн, албан байгууллага нь хүсэлт гаргасан 8 даатгуулагчид Нийгмийн хамгааллын тухай Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийн дагуу Монгол Улсын тэтгэврийн даатгалд даатгуулсан гэрчилгээг тус тус бичиж олгов.

2.2. БНСУ-д оршин сууж буй иргэдийг Монгол Улсын нийгмийн даатгалын сайн дурын даатгалд хамруулах, Нийгмийн хамгааллын тухай Монгол Улсын Засгийн газар, БНСУ-ын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийн дагуу Монгол Улсын тэтгэврийн даатгалд даатгуулсан гэрчилгээ бичиж олгох

Нийт 46 иргэнийг сайн дурын даатгалд шинээр хамруулав. БНСУ-ын ААН-д хөдөлмөр эрхэлдэг 33 даатгуулагчийн хүсэлтийн дагуу Нийгмийн хамгааллын тухай Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийн дагуу Монгол Улсын тэтгэврийн даатгалд даатгуулсан гэрчилгээг бичиж олгов.

2.3 Нийгмийн даатгалын сангийн шимтгэлийн орлого төвлөрүүлэх ажлын хүрээнд

НДЕГ-ын даргын 2024 оны А/02 дугаар тушаалаар тус тасгийн 2024 оны орлогын төлөвлөгөө 4,997,799,000.00 төгрөгөөр батлагдсан бөгөөд сар бүрийн орлогын төлөвлөгөө 416,483,250.00 төгрөг болно. Тус тасаг нь тайлант хугацаанд тэтгэврийн даатгалын шимтгэл 46,379,300.00 вон буюу 111,909,500.00 төгрөг, сайн дурын даатгалын шимтгэл 125170349 төгрөгийн шимтгэлийн орлогыг төвлөрүүлж, орлогын төлөвлөгөөг 58 хувиар биелүүлсэн.

Хүснэгт-1

Орлогын төлөвлөгөөний биелэлт

/2024.02.29-ний байдлаар/

Сар	Сарын орлогын төлөвлөгөө /төгрөгөөр/	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэлийн орлого		Сайн дурын даатгалын шимтгэлийн орлого	Нийт төвлөрүүлсэн шимтгэлийн орлого		Биелэлтийн хувь	Тухайн сарын МБ-ны эхний даваа гарагийн хаалтын ханш
		Воноор	Төгрөгөөр	Төгрөгөөр	Воноор	Төгрөгөөр		
2	416,483,250.00	46,379,300.00	118,267,215.00	125,170,349.00	46,379,300.00	243,437,564.00	58	2.55

Солонгос улсад гэрээгээр ажиллагсдын программд гэрээний хугацаа, шимтгэл төлөлтийн тооцоог тус тус хянаж ажиллав. Хөдөлмөрийн гэрээгээр ажиллагсдын ажил олгогчдод тухайн сарын болон өмнөх саруудын шимтгэл төлөхийг сануулж, 476 ширхэг нэхэмжлэл факсаар илгээн, нийт 687 даатгуулагчтай шимтгэл төлөхийг шаардаж утсаар холбогдов.

2.4. БНСУ-д хөдөлмөрийн гэрээгээр (Е-9, Н-2 оршин суух эрхээр) ажиллах хугацаандаа тус улсын Үндэсний тэтгэврийн даатгалд шимтгэл төлсөн иргэдийн шимтгэлийг буцаан олгуулах ажлын хүрээнд

БНСУ-д хөдөлмөрийн гэрээгээр ажиллах хугацаандаа БНСУ-ын Үндэсний тэтгэврийн даатгалд даатгуулаад нутаг буцсан, төлсөн шимтгэлээ буцааж авахаар ирүүлсэн 200, 201 дүгээр ээлжийн 5 иргэний материал НДЕГ-аас ирснийг БНСУ-ын УТА-д

хүргүүлж ажилласан. Өмнө нь НДЕГ-аас ирсэн 192, 193 дугаар ээлжийн 8 хүний хариу бүрэн шийдвэрлэгдэж, нийт 42,081,280 воны буцаан олголт иргэдийн дансанд шилжсэн байна.

3. ТӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАР, ХҮРТЭЭМЖИЙГ САЙЖРУУЛАХ ЧИГЛЭЛЭЭР ГҮЙЦЭТГЭСЭН БУСАД АЖЛУУД

3.1 Мэдээлэл, сурталчилгааны ажлын хүрээнд

Төвийн “БНСУ дахь Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын үйлчилгээний төв” социал хуудсанд 5 удаа, байгууллагын <https://seoulcenter.mlsp.gov.mn> цахим хуудсанд 7 удаагийн мэдээлэл, зөвлөгөө нийтэлж, БНСУ-д амьдарч буй иргэдийн өргөн ашигладаг социал хуудсууд /Нүүдэлчин Монголчууд, Дэлхийн Монголчуудын радио-MGLRADIO, Гэрээнийхэн наашаа E-9, Солонгос дахь Монголчуудын нэгдсэн групп, ХХҮЕГ БНСУ-д хөдөлмөрийн гэрээний ажилтан/-д түгээн сурталчилснаар 47228 орчим хандалт авсан.

Хөдөлмөрийн гэрээт 25 иргэнд хөдөлмөрийн харилцаа, даатгал, цалин бодох аргачлал, үйлдвэрлэлийн ослоос урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр мэдээлэл, сурталчилгааны материалыг цахимаар илгээв.

Давхардсан тоогоор 632, үүнээс 607 иргэн, даатгуулагч, ажил олгогчид утсаар, 25 иргэн, даатгуулагчид биечлэн Нийгмийн хамгааллын тухай Монгол Улсын Засгийн газар, БНСУ-ын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээр, нийгмийн даатгалын тухай хууль тогтоомжууд, БНСУ-ын Үндэсний тэтгэврийн даатгалаас буцаан олголт авах талаар болон бусад төрлийн мэдээлэл, заавар, зөвлөгөө өгч, сурталчилгааны материал тараан ажиллав.

3.2 Гадаад харилцаа, хамтын ажиллагааны хүрээнд

БНСУ-ын Үндэсний тэтгэврийн алба 2024 оны 02 сарын 19-ний өдөр Зүүн Азийн улсуудын хөдөлмөрийн атташе, нийгмийн даатгалын байгууллагын төлөөлөгчидтэй хамтарсан уулзалтад төвийг төлөөлөн 2 албан хаагч оролцов. Уулзалтаар “БНСУ-ын нийгмийн хамгааллын тогтолцоо”, хиймэл оюун ухаанд тулгуурлан шинээр нэвтрүүлж буй “Global business of NPS” хөтөлбөрийг танилцуулан, Зүүн Азийн улсуудын хөдөлмөрийн атташе хоорондын хамтын ажиллагааг эрчимжүүлэх, гадаад ажилчдын тэтгэврийн эрхийг хамгаалах тогтолцоог сайжруулах зэрэг асуудлаар улс орнуудын төлөөлөгчид санал солилцов. Төвийн зүгээс БНСУ-д оршин суугаа Монгол Улсын иргэдийн Үндэсний тэтгэврийн албаны тэтгэврийн даатгалаас чөлөөлөгдөх 9 жилийн хугацааг сунгахыг санал болгосон бөгөөд БНСУ-ын Үндэсний тэтгэврийн алба энэ асуудлыг судалж үзэхээ илэрхийлсэн.

3.3 Сургалт, судалгааны ажлын хүрээнд

БНСУ-д 2024 оны 02 дугаар сард хөдөлмөрийн гэрээгээр ажиллахаар ирэх 149 иргэнд ирэхээс өмнөх сургалтыг 2024 оны 02 дугаар сарын 02, 08, 16, 23-ны өдрүүдэд дараах агуулгын хүрээнд цахимаар зохион байгуулав. Үүнд:

- ХНХҮТ-ийн үйл ажиллагааны товч танилцуулга
- Солонгос улсын хууль, дүрэм, журам
- Монгол иргэдийн гэмт хэрэгт холбогдож буй байдал
- Үйлдвэрлэлийн осол, үйлдвэрлэлийн ослын даатгал, ХАБЭ, ослоос урьдчилан сэргийлэх
- Суугаа орондоо дасан зохицоход анхаарах зүйл
- Ур чадвартай ажиллах хүч E7-4 визний талаар

- Хууль бусаар оршин суухын сөрөг тал, хуулийн дагуу оршин суухын давуу талуудын талаар
- Монголын оюутан залуусын “2000” клубын хамтарсан чуулга уулзалтад ХНХҮТ-ийн үйл ажиллагаа болон Нийгмийн даатгалын хууль тогтоомж, БНСУ дахь нийгмийн даатгалын үйлчилгээний талаар мэдээлэл өгч, оюутнуудын сонирхсон асуултад хариулав.
- БНСУ-д оршин сууж буй МУ-ын иргэдийн судалгаа, олон гэрээт ажилчин ажиллаж буй үйлдвэрүүдийн судалгаа, жагсаалт, БНСУ-д техник, технологийн мэдлэг, ур чадвар эзэмшиж, эх орондоо эргэн суурьшиж, үйлдвэрлэл, үйлчилгээ амжилттай эрхэлж буй иргэдийн судалгааг тус тус гаргаж ХХҮЕГ-т хүргүүлэв.
- Ёжү дахь сургалтын төвтэй гэрээт ажилчдыг ирсний дараах сургалтад хамруулах чиглэлээр хамтран ажиллахаар тохирсон ба энэ хүрээнд гэрээт иргэдийн сургалтын материалыг шинэчлэн тус төв болон Хөдөлмөрийн атташед илгээсэн.
- Төрийн албан хаагчийн мэдлэг чадвараа дээшлүүлэх зорилтын хүрээнд 2 удаагийн сургалтад төвийн 19 албан хаагч хамрагдсан.

3.4 Бусад дотоод ажлын хүрээнд

- Байгууллагын дотоод хяналтын жилийн ажлын төлөвлөгөөнд тусгасны дагуу тайлант хугацаанд шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт, төрийн албан хаагчийн хувийн хэргийн бүрдүүлэлт, өргөдөл гомдлын шийдвэрлэлт, бэлэн мөнгөний орлого зарлага, батлагдсан төсөв, төсвийн гүйцэтгэл, түлш шатахууны зарцуулалт, албан хаагчдын цагийн бүртгэл, цаг ашиглалт, төвийн өмч хөрөнгийн хадгалалт, бүртгэл, ашиглалт, зарцуулалтад тус тус дотоод хяналт хэрэгжүүлж, дүгнэлт зөвлөмж гаргасан.
- Төвийн өглөг авлагын байдалд тогтмол хяналт тавьж, авлагын насжилт, эргэн төлөлтийн судалгааг 3 удаа гаргаж удирдлагад танилцуулан, авлагыг барагдуулах чиглэлд шат дараатай арга хэмжээ хэрэгжүүлснээр 2 иргэнээс авах авлагыг бүрэн барагдуулж, байгууллагын дансанд төвлөрүүлсэн.
- Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний ерөнхий газраас тус төвийн санхүү, төсвийн гүйцэтгэл, эрхлэх асуудлын хүрээний үйл ажиллагаа, ажил үйлчилгээ, төрийн албаны стандартын хэрэгжилтэд 2023 оны 12 дугаар сард хийсэн хяналт шалгалтаар өгсөн зөвлөмжийн биелэлтийг нэгтгэн заасан хугацаанд нь хүргүүлсэн.
- Шилэн дансны тухай хуулийн хүрээнд тайлант хугацаанд 34 мэдээллийг шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулсан.
- Хамтран ажиллах, хариу хүргүүлэх тухай 10 албан бичиг илгээж, иргэнээс 24 өргөдөл, байгууллагаас 3 албан бичиг ирүүлсэнийг хуулийн хугацаанд шийдвэрлэсэн.
- 2024 оны 01 дүгээр сараас сайн дурын даатгалын шимтгэлийг төгрөгөөр төвлөрүүлэх болсонтой холбогдуулан Хаан банкинд шимтгэл төвлөрүүлэх дансыг нээлгэж, 01 дүгээр сарын 08-ны өдрөөс хэрэглээнд нэвтрүүлэв.
- Нийгмийн даатгалын санд төвлөрүүлсэн 02 дугаар сарын шимтгэлийн орлогыг НДЕГ-ын Төрийн сан дахь холбогдох дансанд шилжүүлэн, тайлан мэдээг НДЕГ-ын Санхүү бүртгэлийн газарт хүргүүлсэн.
- Нийгмийн даатгалын тухай хууль тогтоомжид заасан болзол нөхцөлийг хангасан, тэтгэмж авах эрх үүссэн 4 даатгуулагчид зохих журмын дагуу даатгуулагчийн тодорхойлолтыг гаргаж, шаардлагатай бичиг баримтыг монгол хэл рүү хөрвүүлж өгсөн. Мөн Нийгмийн даатгалын аппликейшнд шинээр 5 иргэний бүртгэлийг баталгаажуулав.

- НДЕГ-ын Дотоод аудит, мониторингийн газраас шаардсаны дагуу 2021-2023 оны тасгийн гүйцэтгэлийн болон дэлгэрэнгүй тайлан, 2023 оны өргөдлийн хяналтын бүртгэл, тасгийн төсвийн гүйцэтгэл зэрэг холбогдох баримт, материалуудыг хүргүүлсэн.

Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын тасгийн сар тутмын тоон мэдээ

/2024 оны 01 дүгээр сар/

№	Агуулга	Дүн
1	Иргэдэд олгуулсан мөнгөн дүн	31,608,450
2	Шийдвэрлэсэн өргөдөл, гомдол	184